

مطالعات و طراحی محیط های یادگیری

گروه پژوهشی

دانشگاه هنر اصفهان

مقدمه

آموزش و پرورش زیربنای توسعه اجتماعی و اقتصادی هر جامعه‌ای است. طبق مفاد سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ایران، نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی، به عنوان عامل اثرگذار اجتماعی و مولد نیروی انسانی و سرمایه فرهنگی و معنوی برای رشد و تعالی همه‌جانبه و پایدار، و نیز اعتلای فرهنگ عمومی مبتنی بر نظام اسلامی معرفی شده که بیانگر اهمیت و نقش محیط‌های یادگیری به طور عام و مدارس به طور خاص می‌باشد.

اهمیت و ضرورت

با آنکه نظریه‌های آموزش در چند دهه اخیر دچار تحولات عمیقی شده‌اند، محیط‌های یادگیری در کشور ما متناسب با این تحولات تغییر نکرده‌اند. رویکرد آموزشی در ایران به تدریج از آموزش معلم‌محور به فراگیرمحور در حال تغییر است؛ اما الگوی طراحی مدارس همچنان تابع نظام آموزشی رسمی و کم‌بازده معلم‌محور است. مدارس ما چند دهه است که کمابیش بر اساس یک الگو طراحی و ساخته میشوند، الگویی که پاسخگوی رویکردهای نوین یاددهی و یادگیری، و نیازهای متنوع و در حال تغییر کاربران و جامعه نیست. در این حوزه رویکردهایی چون مدارس نوآور، مدارس اجتماعی، مدارس بدون کلاس، مدارس خلاق، مدارس هوشمند، و مدارس سبز ضرورت پژوهش‌های توسعه‌ای و کاربردی را نشان می‌دهد.

اهمیت و ضرورت

طبق آمار ۱۴۰۰، حدود ۱۱۰ هزار مدرسه (شامل ۵۶۰ هزار کلاس درس) در کشور دایر است که از این میان، ده درصد مدارس کشور به صورت دو نوبته است و سی درصد مدارس نیازمند تخریب و بازسازی است. براساس اعلام سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور، ۱۲۰ هزار کلاس درس باید تخریب و نوسازی شود. این آمار نمایانگر ضرورت و اهمیت بازاندیشی در کالبد مدارس و استفاده از این فرصت کم‌نظیر در بهسازی مدارس موجود و بهره‌وری مناسب از سرمایه و زیرساخت‌های مذکور است. علاوه بر شرایط کالبدی موجود، جامعه و نیازهای آموزشی آن همواره در حال تغییر است. بنابراین در حوزه معماری محیط‌های یادگیری، مطالعه نیازها و ترجیحات جامعه در حوزه آموزش و پرورش و پاسخگویی به آن در چارچوب سیاست‌های کلان کشور ضروری است.

راهبرد

با توجه به مطالب فوق، راهبرد گروه پژوهشی "مطالعات و طراحی محیط‌های یادگیری" آن است که ضمن پژوهش مداوم، ارتباط مناسبی با گروه‌های ذینفع همچون نهاد آموزش و پرورش، سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس، خیرین مدرسه‌ساز، شهرداری‌ها، سمن‌ها، طراحان و برنامه‌ریزان در سطح ملی و محلی ایجاد نموده و برای پاسخگویی در زمینه‌های پژوهشی، طراحی، و ارزیابی با مشارکت کاربران و گروه‌های مذکور ایفاء نقش نماید.

مأموریت:

مأموریت این گروه پژوهشی، بررسی و مطالعه محیط‌های یادگیری و نیز بهره‌گیری از تجارب جهانی در پاسخگویی به نیازهای بومی و چالش‌های کشور در حیطه برنامه‌ریزی، طراحی، بهره‌برداری و ارزیابی این محیط‌ها با هدف کیفیت‌بخشی به آنها و با تمرکز بر مدارس و مراکز آموزشی است.

اهداف بلند مدت (۵ ساله):

- انجام طرح‌های پژوهشی کلان و میان رشته‌ای (معماری-آموزش) در راستای نیازهای استان و کشور
- ایجاد ارتباط موثر با سازمان نوسازی مدارس، آموزش و پرورش، شهرداری‌ها، و ... و ارائه خدمات تحقیقاتی، طراحی و ارزیابی محیط‌های یادگیری
- انجام پژوهش‌های کاربردی در حیطه مدارس اجتماعی، مدارس نوآور، مدارس خلاق، مدارس هوشمند، و مدارس سبز
- همکاری و تعامل با محققین و مراکز پژوهشی داخلی و خارجی در راستای اهداف گروه پژوهشی
- مطالعه طراحی، و برنامه‌ریزی با هدف کارایی و بهره‌وری از مدارس به عنوان کانون اجتماعی محله و پاسخگویی به نیازهای آموزشی و اجتماعی در مقیاس جامعه محلی

- برنامه اجرایی دوساله در راستای اهداف ۵ ساله:

- انجام طرح های پژوهشی برون دانشگاهی در حیطه آسیب شناسی، طراحی و ارزیابی محیط های یادگیری
- کمک به شناسایی ظرفیت ها و نیازهای پژوهشی ملی و منطقه ای
- ایجاد بانک اطلاعات و مستندسازی پژوهشها و پژوهشگران در حیطه های تخصصی
- برگزاری سمینار، همایش و کارگاه های آموزشی و مشارکتی در حیطه برنامه ریزی، طراحی و ارزیابی مدارس برای گروه های ذینفع و کاربران
- جهت دهی پایان نامه های ارشد رشته معماری محیط های یادگیری (و تزیای دکتری) در راستای تحقیقات کاربردی و رفع نیازهای جامعه
- تخصیص سهمیه ۵۰ درصدی ورودی این رشته به کارشناسان معماری سازمان نوسازی مدارس که توسط این سازمان بورسیه شده و در کنکور ارشد این رشته شرکت می کنند.

اسامی همکاران گروه پژوهشی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی و مرتبه و پایه علمی			نوع همکاری		محل خدمت فعلی	عنوان گروه پژوهشی پیشنهادی
		رشته و گرایش	مرتبه	پایه	تمام	پاره		
					وقت	وقت		
۱	محمود رضا ثقفی	دکتری معماری	استاد	۲۷	*		دانشگاه هنر اصفهان	مطالعات و طراحی محیط‌های یادگیری
۲	مینو شغایی	دکتری معماری	دانشیار	۱۳	*		هنر اصفهان	
۳	نیلوفر ملک	دکتری معماری	استادیار	۲۲	*		هنر اصفهان	
۴	مریم عظیمی	دکتری معماری	استادیار	۸	*		هنر اصفهان	
۵	مجید صالحی نیا	دکتری معماری	دانشیار	۱۲	*		هنر اصفهان	
۶	فرشاد نصراللهی	دکتری معماری	استادیار	۶	*		هنر اصفهان	
۷	غلامرضا اکرمی	دکتری معماری	دانشیار		*		دانشگاه تهران	
۸	نرگس کشتی آرای	برنامه درسی	دانشیار		*		آزاد اصفهان	
۹	آرمین بهرامیان	دکتری معماری	استادیار	۱۲	*		هنر اصفهان	

تغییر رنگ و نور و دیوار در راهرو

راهرو با چیدمان جدید

راهرو قبلی

تبدیل کلاسهای معلم محوری به کلاسهای دانش آموز محور – کارگروهی
گروههای کوچک یادگیری

کلاس معلم محور

گروههای کوچک یادگیری

تبدیل سالن غذاخوری به یک فضای چند منظوره

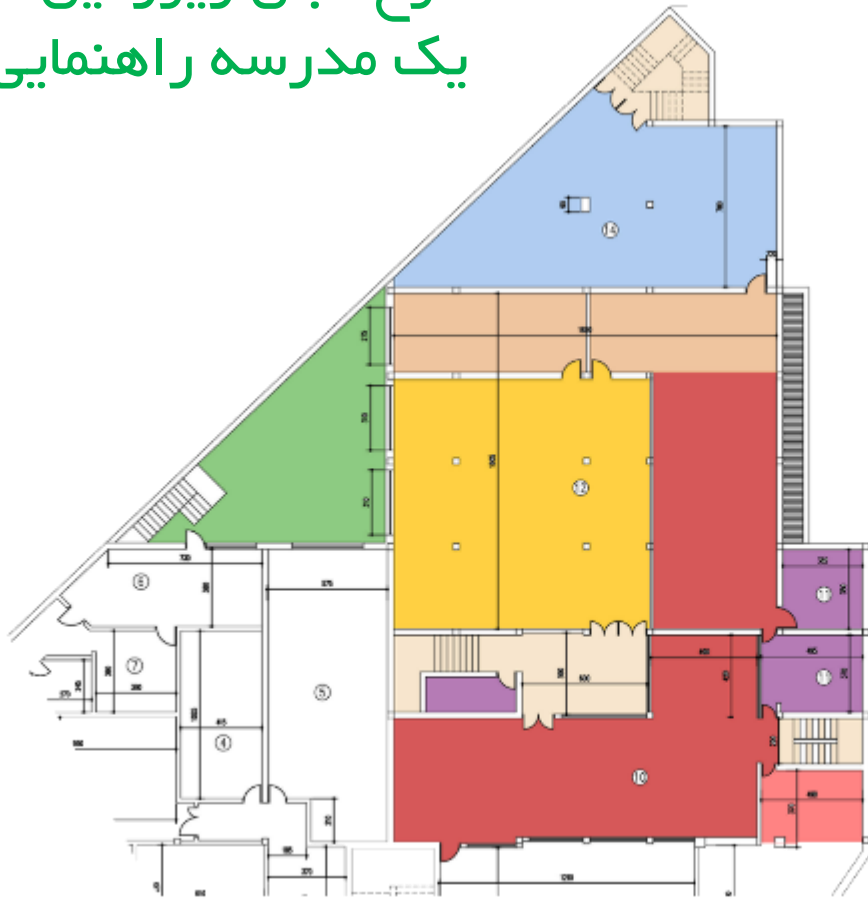
سالن قدیمی

فضای چند منظوره

طراحی معماری جدید با تکیه بر انواع روشهای تدریس

طرح قبلی زیرزمین
یک مدرسه راهنمایی

طرح جدید

